

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

1 februari 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verhoging van de toelage aan het voorrangbeleid voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

Vraag om uitleg van de heer Lucien Suykens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het weglukken van studenten in opleiding uit de schoolbanken door bedrijven

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, betreffende de Transnationale Hogeschool Limburg

Vraag om uitleg van de heer Frans Ramon tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de media-educatie

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de provisies voor de ontmanteling van de nucleaire onderzoeksreactor aan de Universiteit Gent

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 1 februari 2001

VOORZITTER : De heer Gilbert Vanleenhove

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.23 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verhoging van de toelage aan het voorrangsbbeleid voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verhoging van de toelage aan het voorrangsbbeleid voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik verwijs naar een persmededeling van u van 20 december. Ik heb de zaak een tijdje laten liggen, vandaar mijn late reactie. In die persmededeling kondigt u aan dat de middelen voor het voorrangsbbeleid voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel worden opgetrokken tot 64 miljoen frank tegenover de 12,3 miljoen frank waarin was voorzien voor dit schooljaar en waarmee 35 basisscholen in het project werden ingeschakeld.

Uit uw mededeling maak ik op dat u de aanpak in die scholen wil intensifiëren en dat er een aantal bijkomende scholen in het project zullen worden opgenomen. Ik wil daar graag wat verduidelijking over. Toen de zaak een half jaar geleden hier ter sprake kwam, werd ons voorgehouden dat het voorrangsbbeleid werd beperkt tot 35 scholen. Na verloop van tijd zou een evaluatie worden gemaakt die al dan niet aanleiding zou geven tot een uitbreiding van het project. Zijn de resultaten na vijf

maanden al zo duidelijk dat er meteen wordt beslist om het project uit te breiden ?

In een tweede deel van uw mededeling kondigt u aan dat u 18,7 miljoen frank wilt investeren in de VZW Immigratie die het bicultureel onderwijs bevordert. Dit onderwijs moet de leerlingen stimuleren om een evenwichtige multiculturele persoonlijkheid te ontwikkelen. Kan de minister preciseren wat hiermee wordt bedoeld ? Dat intrigeert me namelijk. Betekent dat het opgeven van de eigen identiteit ? Betekent het een opsplitsing in verschillende subentiteiten ? Ik weet niet precies wat ik me daarbij moet voorstellen.

Ik lees ook dat het Onderwijs in Eigen Taal en Cultuur de actieve meertaligheid en de interculturele vaardigheid van de leerlingen stimuleert. Dat trekt mijn aandacht omdat die filosofie ook aan de basis ligt van het faciliteitenonderwijs. Ik ben daar erg mee bezig. In dat onderwijs gaat men ervan uit dat het basisonderwijs in de eigen taal ervoor zou zorgen dat de Franstaligen zich zouden aanpassen en dat ze na verloop van tijd zonder veel problemen zouden kunnen doorstromen naar het Nederlandstalig secundair onderwijs. Ik stel echter vast dat dat niet het geval is voor het faciliteitenonderwijs. Waarom denkt u dat dit wel kan lukken met immigranten waarvan de cultuur erg verschilt van de onze ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de verhoging van de toelage aan het voorrangsbbeleid voor het Nederlandstalig Onderwijs Brussel voor het schooljaar 2001-2002 met ongeveer 15 miljoen frank in verhouding tot het schooljaar 2000-2001 is te relateren aan de conceptueel vastgelegde en goedgekeurde fasegewijze uitbreiding van VBB-scholen. Tijdens het schooljaar 2001-2002 zullen de 36 reeds gese-

Vanderpoorten

lecteerde en een aantal nieuwe scholen van de intensieve begeleiding kunnen genieten. Het aantal nieuwe scholen zal minimaal 10 bedragen met ongeveer 20 inplantingspunten. Hiertoe zullen twee begeleiders het huidige team vervoegen. Definitieve uitspraken hieromtrent kunnen echter pas gedaan worden na overleg in de Beleidsgroep VBB. Dat zal plaatsvinden in april 2001.

De fasegewijze uitbreiding zal zich voltrekken tussen 2000 en 2005. De beslissing om toe te treden ligt autonoom bij de school. Inschrijvingen worden per jaar getoetst aan selectiecriteria, opgesteld en toegepast door de Beleidsgroep VBB. De opgezette interuniversitaire evaluatie zal meebepalend zijn voor de verdere evolutie van het voorrangbeleid.

Onderwijs in Eigen Taal en Cultuur waarvan het bicultureel onderwijs een van de organisatiemodellen is, wil bijdragen tot de identiteits- en moedertaalontwikkeling van allochtone leerlingen. Sinds het ontstaan wordt het OETC gekenmerkt door wisselende opvattingen en doelstellingen. De organisatie van OETC steunt op een Europese richtlijn van 1977 waarin werd bepaald dat aan kinderen van migranten onderwijs moet worden verstrekt in de eigen taal en cultuur, in samenwerking met de herkomstlanden. Vanuit de veronderstelling dat de gastarbeiders zouden terugkeren naar hun moederland, moesten de kinderen onderwijs krijgen dat hierop aansloot.

Toen de aanwezigheid van migranten een permanent gegeven werd, werden de oorspronkelijke doelstellingen van het OETC verlaten en in het perspectief geplaatst van de integratie van de allochtone minderheid. OETC is sinds het begin van de jaren negentig als optionele pijler opgenomen in het onderwijsvoorrangbeleid. De klemtoon kwam te liggen op de versterking van de taalkundige en culturele eigenheden van kinderen in migratie en op de ondersteuning van het reguliere curriculum, in het bijzonder van het leren van het Nederlands. Taalvaardigheid in de moedertaal wordt als een belangrijke ondersteuning gezien voor het verwerven van een tweede taal.

Op basis van een onderzoek naar optimaliseringsmodellen van Onderwijs in Eigen Taal en Cultuur dat werd uitgevoerd aan de universiteit van Gent in 1996 werd binnen de Vlaamse Onderwijsraad een raamcurriculum OETC ontwikkeld. Dit definieert de essentiële taak van OETC als ondersteuning en begeleiding van de identiteits- en taalontwikkeling van allochtone kinderen. Identiteit en

identiteitsontwikkeling is een dynamisch gegeven. Omwille van de confrontatie van allochtone kinderen met verschillende referentiekaders vraagt de identiteitsontwikkeling van deze kinderen extra begeleiding.

Uit onderzoek is gebleken dat allochtone kinderen hun identiteit als minderwaardig gaan beleven indien binnen het onderwijs geen aandacht wordt besteed aan de eigen culturele normen en verwachtingen van de leerlingen. Onderwijs in eigen taal en cultuur biedt een zekere culturele continuïteit, waardoor de band met de eigen etnische groep behouden kan blijven. Dat draagt bij tot een positieve identiteitsontwikkeling. OETC kan allochtone kinderen helpen de verschillende waarden- en normenpatronen waarmee ze worden geconfronteerd te integreren in hun bestaand wereldbeeld. Het is een feit dat allochtone kinderen hiermee vaker worden geconfronteerd doordat hun thuiscultuur, de cultuur van het herkomstland en de cultuur op school sterker van elkaar verschillen dan voor autochtone kinderen. Ten slotte kan het feit dat allochtone ouders weten dat iemand van de eigen allochtone groep op school onderwijs in eigen taal en cultuur geeft, hun betrokkenheid in het onderwijs en hun participatie op school verhogen.

De VZW Immigratie verzamelt jaarlijks gegevens over het leertraject in het secundair onderwijs van leerlingen die in het lager onderwijs bicultureel onderwijs kregen aangeboden. Hieruit kan worden afgeleid dat bijna de helft van de leerlingen doorstroomt naar het ASO, wat hoger is dan het percentage voor allochtone leerlingen in Vlaanderen. De jongeren blijken tegen het einde van het secundair onderwijs ook niet te verglijden naar het beroeps-onderwijs. In 2001 zal de VZW de gegevens nog verfijnen en een beperkte bevraging doen bij de allochtone jongeren over de wijze waarop ze zichzelf situeren ten aanzien van de autochtone en allochtone cultuur, en welke positieve en negatieve factoren ze ervaren in de eigen persoonlijkheid. Het effect van het onderwijs in eigen taal en cultuur zal hierbij als belangrijke variabele worden opgenomen.

De situatie van het Franstalig faciliteitenonderwijs lijkt me te verschillend van de onderwijssituatie van allochtone leerlingen in het Vlaams onderwijs om de uitgangspunten en doelstellingen van het OETC ook hierop toe te passen.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Ik dank de minister voor de verduidelijkingen. Er komt toch een evaluatie van het voorrangbeleidproject.

In de commissie voor Cultuur hebben we vanmorgen ook al kort gedebatteerd over de totstandkoming van afzonderlijke scoutsgroepen voor allochtonen. Het resultaat kan natuurlijk zijn dat die mensen zich opsluiten in hun oorspronkelijke identiteit. Daardoor kunnen er groepen ontstaan die zich absoluut niet meer willen integreren in onze maatschappij. Ik zal uw antwoord nogmaals goed nalezen in de Handelingen, maar we moeten erover waken dat het niet die richting uitgaat.

Wat betreft de vergelijking met de faciliteitenscholen vind ik dat u er zich gemakkelijk van afmaakt. Als het intercultureel onderwijs werkelijk zoveel vruchten afwerpt, is het misschien interessant na te gaan of er geen elementen in zitten die u kunt gebruiken bij de organisatie van het faciliteitenonderwijs, vermits u toch nog een samenwerkingsakkoord moet afsluiten met de Franse Gemeenschap.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Lucien Suykens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het weglukken van studenten in opleiding uit de schoolbanken door bedrijven

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Suykens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het weglukken van studenten in opleiding uit de schoolbanken door bedrijven.

De heer Suykens heeft het woord.

De heer Lucien Suykens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, talrijke bedrijven en werkgeversorganisaties zoals het huidige Agoria en het VEV roepen om meer en vooral beter technisch geschoolde werknemers. Iedereen wil – terecht – het TSO en het BSO promoten. De overheid en de minister van Onderwijs willen daar zeker aan meewerken. De beroepsprofielen en eindtermen moeten ervoor zorgen dat onze jonge technici in de toekomst over een aangepast diploma of getuigschrift beschikken en nog beter voorbereid zijn op het beroepsleven.

Dat laatstejaarstudenten van universiteiten, hogescholen en het secundair onderwijs aanbiedingen krijgen vanuit de privésector is positief. Heel wat instellingen maken daar graag gebruik van. Het is natuurlijk goede reclame voor een school dat studenten al uitzicht op werk hebben nog voor ze hun diploma behaalden.

Deze situatie wordt in bepaalde gevallen echter problematisch. Ik heb me laten vertellen dat de bedrijven tegenwoordig ook regelmatig studenten en leerlingen van het voorlaatste jaar weglukken met de belofte van een mooi loon, een bedrijfswagen, een gsm en een paar opleidingsmogelijkheden binnen het bedrijf. Vooral dit laatste element is voor vele jongeren een doorslaggevend argument.

Dergelijke bedrijven bieden de jongeren een bijkomende opleiding die in functie van de behoeften van de bedrijven zelf staat. Als er echter iets misloopt, staan de jongeren achteraf zonder getuigschrift of diploma op straat.

Deze bedrijven hypothekeren de toekomst van onze jongeren. Soms concluderen deze jongeren na een tijdje dat ze toch iets hebben gemist en trekken ze weer naar de schoolbanken. In veel gevallen zullen zij wel op hun pootjes vallen. Dit geldt echter niet voor alle betrokken jongeren.

Ik kan deze praktijken niet goedkeuren. Ik ga ervan uit dat de minister mijn mening hieromtrent deelt. Ik zou haar dan ook een aantal vragen willen stellen. Wat kan een minister van Onderwijs doen om dergelijke praktijken tegen te gaan ? Ziet de minister een mogelijkheid om tegen deze bedrijven op te treden ? Vindt de minister dat de scholen en de instellingen zich tegen deze praktijken moeten wapenen ? Weten de inspectie- en verificatiediensten hoeveel leerlingen om deze redenen het onderwijs verlaten ? Ik beseft dat deze laatste vraag zeer moeilijk is, aangezien veel studenten vrijwillig hun onderwijsinstelling verlaten. Men kan niet steeds weten of ze zijn wegge lokt.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer Suykens, hebt u het in uw vraagstelling over leerplichtige leerlingen die de school verlaten ?

De heer Lucien Suykens : Mijn vraag betreft leerlingen van 18 jaar en ouder.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, ik zou me bij de vraag van de heer Suykens willen aansluiten. Ik heb ook dergelijke berichten ontvangen en ik vind het belangrijk dat er tijdig wordt ingegrepen.

Ik wil er trouwens op wijzen dat deze jongeren vaak een deeltijdse opleiding in het bedrijf krijgen en een deeltijdse opleiding bij de VDAB. Er werd echter vastgesteld dat deze VDAB-opleidingen absoluut niet aan de capaciteiten van deze jongeren zijn aangepast. Dit betekent dat men bij andere organisaties opleidingsmogelijkheden op hun niveau moet zoeken.

De jongeren die stage lopen in een bedrijf en hierbij een opleiding volgen, vinden achteraf slechts zelden de weg naar de school terug. Dit plaatst een onaanvaardbare hypothec op hun toekomst.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, in verband met deze problematiek wil ik nog even op een bijkomend element wijzen. De jongeren uit het TSO en het BSO die op deze manier in een bedrijf aan de slag kunnen, krijgen in hun eigen omgeving een hogere maatschappelijke status.

De heer Ramon heeft daarnet al gezegd dat deze jongeren slechts moeizaam terug naar de schoolbanken keren. Ik hoop dat de economische hausse nog lang blijft duren, maar ik vrees dat dit maatschappelijk probleem onlosmakelijk verbonden is met onze gunstige economische situatie.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, de actieve en passieve vrijheid van onderwijs laat de overheid niet toe om niet-leerplichtige leerlingen te verbieden een bepaalde school of studierichting te verlaten. Het lijkt me dan ook belangrijk om in deze discussie een onderscheid te maken tussen de leerplichtige en de niet-leerplichtige leerlingen.

De huidige situatie is zeker verbonden aan de economische hoogconjunctuur, maar ik zou ze ook willen plaatsen in een visie op een aantal maatschappelijke aspecten zoals het levenslang leren.

Ik zou eerst even iets willen zeggen over de regeling betreffende de afwezigheidsproblematiek bij leerplichtige leerlingen. Sedert enkele jaren wordt de controle op de leerplicht en op de afwezigheids-

problematiek op een vernieuwde wijze benaderd. Door middel van een meldingssysteem van in- en uitschrijvingen in scholen volgt de onderwijsadministratie het leerlingverloop en de leerlingenuitstroom nauwlettend op. Indien de melding van een uitschrijving binnen de twee weken niet wordt gevolgd door een inschrijving in een andere school, zal de administratie de ouders van een minderjarige leerplichtige leerling onmiddellijk schriftelijk om uitleg vragen en op de reikwijdte van de leerplicht wijzen. Het spreekt vanzelf dat de manier waarop dit precies gebeurt van groot belang is. Een snelle reactie van de overheid volstaat voor veel mensen om zich alsnog in regel te stellen. In de andere gevallen moet de administratie verdere acties ondernemen.

Het bedrijfsleven kan leerplichtige leerlingen niet op een wettelijke wijze lokken, tenzij het jongeren betreft die hun deeltijdse leerplicht wensen in te vullen door middel van een perfect toegelaten combinatie van deeltijds leren en deeltijds werken. Ik ga er echter van uit dat dit eigenlijk niets te maken heeft met de hier gestelde vragen.

Jongeren die niet langer leerplichtig zijn, bevinden zich uiteraard in een heel andere situatie. De praktijken waarbij jongeren korte tijd voor de voltooiing van hun opleiding onder het mom van allerlei financiële en andere voorspiegelingen naar bedrijven worden gelokt, kunnen zelfs in een periode van economische hoogconjunctuur niet worden goedgekeurd.

Bepaalde sectoren zullen op deze manier wellicht de bestaande arbeidsschaarste kunnen opvangen. Mijns inziens is het op langere termijn voor die bedrijven echter nefast om mensen tewerk te stellen die hun initiële opleiding niet hebben voltooid. De bekwaamheid van dergelijke werknemers met het oog op latere bij- of omscholingen is al van bij het begin gehypothekeerd. Bovendien zijn ze sociaal kwetsbaar. Bij een economische terugval zal hun tewerkstelling het snelst worden bedreigd.

Ik zal even een overzicht geven van het aantal niet-leerplichtige leerlingen van de derde graad die tijdens het schooljaar 1999-2000 hun studies vroegtijdig hebben stopgezet. De derde graad omvat ook de specialisatiejaren. De oorzaak van die uitschrijvingen is niet bekend. We mogen er dus niet van uitgaan dat al deze leerlingen door het bedrijfsleven zijn weggelokt. In verhouding tot het aantal niet-leerplichtige leerlingen in de betrokken graad is het aantal uitschrijvingen relatief laag.

Vanderpoorten

Voor de derde graad TSO gaat het om 244 vroegtijdige uitschrijvingen op een totaal van 14.084 leerlingen die ouder zijn dan 18 jaar. Dit is 1,73 procent. In de derde graad van het BSO gaat het om 542 vroegtijdige uitschrijvingen op een totaal van 22.086 leerlingen die ouder zijn dan 18 jaar. Dit is 2,45 procent.

Ik heb daarnet al gezegd waarom de overheid niet normerend kan optreden. We moeten de klemtoon leggen op de sensibilisering van de betrokken jongeren en op het kweken van verantwoordelijkheidsbesef bij de potentiële werkgevers.

Wat het eerste element betreft, ben ik ervan overtuigd dat de scholen en de schoolbesturen nu reeds grote inspanningen leveren om hun leerlingen op het belang van goede startkwalificaties te wijzen. Veel leerlingen spelen met de idee de school vroegtijdig te verlaten, maar door het optreden van hun leerkrachten slagen ze er vaak in om het schooljaar alsnog te voltooien. De overheid bereidt momenteel een aantal initiatieven voor om de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt te optimaliseren. In dit kader zullen de startkwalificaties zeker en vast aan bod komen.

Ik wil hier tevens de aandacht vestigen op de nieuwe stageregelgeving die momenteel wordt voorbereid. In deze nieuwe regeling zullen stage-overeenkomsten nog steeds een essentiële rol spelen. De betrekkingen of samenwerkingen tussen de overheid, de opleidingverstrekkers en de industrie worden ook steeds vaker door middel van convenants geformaliseerd.

Ik verwacht tevens veel van de geplande regionale technologische centra, die moeten uitgroeien tot een lokaal contactplatform voor onderwijsinstellingen, bedrijven, leerlingen en werknemers. Als samenwerkende, niet-concurrentiële partijen moeten zij erkennen dat een technische of beroepsopleiding slechts de minimumvereiste voor een beroepsprofiel kan inlossen indien ze technologisch goed is onderbouwd en indien ze volledig wordt doorlopen. Goede stages kunnen uiteraard een hulpmiddel zijn om de opleidingen voor de leerlingen ook echt boeiend te maken.

In het hoger onderwijs ligt de situatie uiteraard anders. Ik ben op de hoogte van de praktijken van veel bedrijven die niet-afgestudeerde jongeren willen aantrekken. Mijns inziens is deze handelwijze op langere termijn schadelijk voor de belangen van de betrokken jongeren.

Een korte en snelle rondvraag bij de universiteiten heeft aangetoond dat bedrijven omwille van de krappe arbeidsmarkt studenten van het laatste en het voorlaatste jaar van bepaalde studierichtingen aanspreken. De bedrijven bieden de studenten concrete jobs aan die ze na de afronding van hun studies kunnen uitoefenen. Dit is eigenlijk een normale manier van recruterende.

De universiteiten en het bedrijfsleven leveren samen veel inspanningen om informatie te verstrekken over de mogelijkheden van de arbeidsmarkt. Samen organiseren ze regelmatig jobinformatiedagen. Geen enkele universiteit heeft de indruk dat studenten die nog geen einddiploma van de tweede cyclus hebben behaald van de academische basis worden weggevoerd en hun studie voortijdig beëindigen. Er zijn geen aanduidingen dat de aanbiedingen van bedrijven de studenten aanzetten om hun studies af te breken voor het behalen van het einddiploma.

De universiteiten menen wel dat minder studenten geneigd zijn om een extra jaar te besteden aan een VAO. Doctoraatsstudenten en studenten die een VAO volgen, verlaten ook vaker voortijdig de universiteit omdat ze een interessante aanbieding hebben gekregen. Het is ongetwijfeld nadelig voor het wetenschappelijk onderzoek en voor het academisch onderwijs dat verschillende doctoraatsstudenten hun doctoraat niet afronden. In een aantal disciplines zal dit wellicht tot een academische bloedarmoede leiden.

Het aantal studenten dat de universiteit zonder diploma verlaat, is gelukkig gering. Meestal gaat het om studenten die er niet in slagen hun eindverhandeling af te werken. Naar aanleiding van een vraag van de heer De Cock ben ik hier enkele weken geleden dieper op ingegaan.

Het hoger onderwijs verschilt kwalitatief van het leerplichtonderwijs. Studenten in het hoger onderwijs zijn meerderjarig. Dit betekent dat die student zich vrijwillig en als zelfstandig individu inschrijft aan een hogeschool of een universiteit. Hij kan zijn studies te allen tijde op volledig zelfstandige basis onderbreken of stopzetten. Hij is noch de instelling, noch de overheid enige verantwoording verschuldigd. De hogescholen en universiteiten verstrekken de student die zijn studies wenst stop te zetten informatie over de mogelijke voor- en nadelen van het vroegtijdig in het beroepsleven stappen. De uiteindelijke beslissing berust evenwel integraal bij de student.

Vanderpoorten

Gezien het autonome recht van de student om zonder verantwoordingsplicht te beslissen zijn studies stop te zetten, kan de overheid geen richtlijnen uitvaardigen om informatie te verwerven over de redenen waarom de student zijn studies stopzet.

Mijns inziens kan de sensibilisering van jongeren het best gebeuren door de docenten en de directie van de onderwijsinstellingen zelf. Het gaat tenslotte niet om grote aantallen jongeren. Bovendien wil een student zijn studies vaak voortijdig beëindigen omwille van persoonlijke redenen.

Een en ander kan in de nabije toekomst worden herbekeken in het kader van de sensibilisering inzake levenslang leren. Het is erg belangrijk dat leerlingen al vanaf het basisonderwijs bewust worden gemaakt van het belang daarvan.

Ook de organisatie van de stages is erg belangrijk, vooral voor leerlingen die niet zo graag in de klas zitten. Praktijkervaring is voor hen erg belangrijk. De voorbije maanden en weken zijn er meer contacten gelegd met het bedrijfsleven, onder andere in het kader van de herwaardering van het TSO en BSO, het actieplan TSO en BSO en ook levenslang leren.

De sensibilisering van het bedrijfsleven is volop aan de gang. Dat raakt ervan overtuigd dat dit niet alleen voor de jongeren van belang is, maar ook voor de economie. Het is dan ook belangrijk rond dat thema samen te werken. Het gaat in grote mate over mentaliteit en cultuur. Soms hebben jongeren de neiging om het onmiddellijke profijt van geld verdienen te overschatten. Ze denken niet altijd op lange termijn.

De voorzitter : De heer Suykens heeft het woord.

De heer Lucien Suykens : Ik dank de minister voor het uitgebreid en degelijk antwoord. Mijn vraag richtte zich vooral op leerlingen van het TSO en het BSO omdat die een tot twee jaar achterop zijn geraakt. Ze zijn al achttien vooraleer ze hun diploma halen. Daardoor zijn ze kwetsbaarder dan hogeschoolstudenten.

Ik denk dat we van studenten aan hogescholen en universiteiten mogen verwachten dat ze verstandig genoeg zijn om hun studies af te maken. Is het mogelijk om in stage-overeenkomsten tussen scholen en bedrijven een zin op te nemen waarin het bedrijf zich akkoord verklaart om de studenten niet

weg te halen vooraleer ze hun diploma hebben behaald ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Die vraag kan natuurlijk altijd worden gesteld. Of erop wordt ingegaan, is een andere zaak. Nadat ze achttien jaar zijn geworden, vallen de jongeren niet meer onder de leerplicht.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Ik ben verheugd over de invalshoek inzake levenslang leren. Ik ben het echter niet eens met de heer Suykens. Levenslang leren betekent voor mij de ontkoppeling van opleiding aan leeftijd of diploma. Vragen aan bedrijven om de leerlingen niet weg te halen, lijkt me geen goed idee. Het onderwijs kan nooit de technologische evolutie volgen zoals het bedrijfsleven dat doet. De ervaring die jongeren er opdoen, wordt op een bepaald ogenblik op een of andere wijze gecertificeerd als zijnde een geldige opleiding. Ik bekijk het vanuit het perspectief van levenslang leren. De leeftijd- en diplomagebondenheid van opleidingen zou moeten worden ontkoppeld. Dat stimuleert een gigantische in- en uitstroom die voor beide partners erg verrijkend is.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Doordat we nogal actief bezig zijn met het actieplan TSO en BSO zijn er verschillende werkgroepen met verschillende onderwerpen bezig. Een werkgroep handelt bijvoorbeeld over de elders verworven competenties en de inbreng daarvan in het hele traject. Die wereld is volop in beweging. Iedereen is zich bewust van het belang voor de economie op korte en lange termijn en voor de jongeren zelf.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : De heer Suykens pleit voor meer regels. We moeten onze krachten echter bundelen om bedrijven ervan te overtuigen dat het beter is om studenten niet weg te plukken. Overleg is veel belangrijker dan normering. Er zijn al genoeg regels. De minister zei al dat het bedrijfsleven er alle belang bij heeft om de jongeren niet van de school weg te lokken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, betreffende de Transnationale Hogeschool Limburg

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Cock tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, betreffende de Transnationale Hogeschool Limburg.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, in Het Belang van Limburg van 16 januari jongstleden las ik dat de directeur van de Provinciale Hogeschool Limburg een samenwerking suggereerde tussen de drie Hogescholen van Vlaams Limburg en de drie hogescholen van Nederlands Limburg.

Hij wees er wel op dat over die fusieplannen nog geen gesprekken zijn gevoerd met de Nederlandse collega's. Ik citeer : 'Toch zal hier in de toekomst over nagedacht moeten worden'. Hij opperde ook de volgende bedenking : 'Als het LUC kiest voor deze goede oplossing, waarom zouden wij er dan niet aan denken ?'

Mevrouw de minister, bij dit artikel stel ik me toch enkele vragen. Klopt het dat zo'n fusie een denkspoor is ? Zijn er gesprekken geweest of afspraken gemaakt in verband met deze doelstellingen ? Hoe staat u tegenover dit initiatief ?

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, ik was aanwezig toen de betrokken algemeen directeur de uitspraak deed. Ik wil even de context schetsen. Enkele dagen daarvoor werd het verdrag tussen Nederland en Vlaanderen getekend over samenwerking tussen twee universiteiten aan deze en gene kant van de Maas. Dat zorgde er misschien voor dat de directeur zijn dromen voor werkelijkheid begon te houden.

Er is momenteel in Nederlands Limburg ook een gigantische fusie-operatie bezig binnen de hogescholen. Dat interesseert ons misschien niet, maar ik beweer dat op korte termijn heel wat Vlaamse studenten zullen worden aangetrokken door het consortium dat daar ontstaat. Door de enorme schaalvergroting kunnen die hogescholen een aantal elementen van toegevoegde waarde aanbieden. Ik denk bijvoorbeeld aan wetenschappelijke dienstverlening, aangezien ze zeer concrete samen-

werkingsverbanden hebben met grote bedrijven in de Nederlands Limburgse regio.

Belangrijk vond ik dat de directeur een tweeledige oproep heeft gedaan. Hij vroeg zich af of het niet belangrijk is om ook bij ons opnieuw over een fusie van hogescholen te spreken, ongeacht de evaluatie van het decreet. Hij vroeg zich ook af of de schaal van de huidige hogescholen wel voldoende is om de opdracht te vervullen die ze kregen in het decreet. Ten tweede vroeg hij zich af of er – omdat de schaal belangrijk is en omdat er enkele kilometers verder een aantal evoluties zijn – niet moet worden gedacht aan samenwerkingsverbanden over de landsgrenzen heen.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, ik dank de heer Van Baelen voor de achtergrondinformatie. Ik wil het vooral over het algemene gegeven hebben. De hogescholen nemen heel wat initiatieven om het luik internationalisering van hun missie waar te maken. Transnationale initiatieven behoren daarbij tot de mogelijke modaliteiten. De Transnationale Universiteit Limburg heeft ongetwijfeld inspirerend gewerkt ten aanzien van de hogescholen, maar ook ten aanzien van de andere universiteiten. De Limburgse hogescholen hebben met mij nog geen contact opgenomen over de intentie om te evolueren naar een Transnationale Hogeschool Limburg. Het is mij dus niet bekend in welke mate er reeds tussen de betrokken instellingen gesprekken zijn gevoerd.

De hogescholen beschikken autonoom over mogelijkheden om samenwerkingsakkoorden af te sluiten met buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs inzake het organiseren van opleidingen. Een opleiding die binnen dit kader gezamenlijk wordt georganiseerd, kan resulteren in multidiplomerings. Dit betekent dat elke instelling de opleiding bekrachtigt met een geëigend diploma. De samenwerking kan worden vermeld op het diploma-supplement.

Een transnationaal initiatief in de aard van de Transnationale Universiteit Limburg impliceert evenwel dat de instellingen samengroeien tot een instelling en dat er dus ook een gezamenlijk diploma wordt uitgereikt. Dit kan enkel mits een overeenkomst tussen de Vlaamse en de Nederlandse overheid. Ik neem daarom aan dat de instellingen met mij contact zullen opnemen op het ogenblik dat hun intenties concreet vorm en gestalte mochten krijgen.

Vanderpoorten

De Transnationale Universiteit Limburg is er gekomen op grond van objectieve en verantwoorde motieven en biedt een duidelijke meerwaarde. Het is mij bekend dat er naast het denkspoor inzake een Transnationale Hogeschool Limburg, nog andere ideeën leven. Zo is er bijvoorbeeld ook het voorstel voor een transnationale versmelting Antwerpen-Breda.

Ik ben elk initiatief genegen dat de kwaliteit en de internationale uitstraling van de Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs kan bevorderen. Het concept van transnationale instellingen beïnvloedt echter substantieel de positionering van het Vlaams hoger onderwijslandschap. Ik acht het daarom belangrijk dat dergelijke initiatieven in een globaal concept over rol en betekenis van het Vlaams hoger onderwijs passen, zowel binnen de Vlaamse Gemeenschap als op internationaal vlak.

Overeenkomstig artikel 12 van het hogescholendecreet wordt de evaluatie van het hele opleidingsaanbod van de hogescholen voor 1 mei 2002 afgerond. Deze evaluatie biedt de overheid de geschikte context waarin een voor alle hogescholen en opleidingen geldend coherent beleid kan worden uitgestippeld dat ook op transnationale initiatieven van toepassing is.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Ik dank de minister voor haar antwoord. Er is inderdaad een onderscheid tussen de samenwerkingsakkoorden waarvoor de hogescholen en de universiteiten autonoom bevoegd zijn en die kunnen uitmonden in multidiplomerings. Voor andere operaties, zoals een fusie, is ondersteuning en goedkeuring van de Vlaamse en de Nederlandse overheden nodig. Van zodra dergelijke initiatieven in deze fase belanden, hoop ik dit hier te vernemen.

De voorzitter : De Sorbonne- en de Bolognaverklaring zullen in dit verband van uitzonderlijk belang zijn.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans Ramon tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de media-educatie

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Ramon tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de media-educatie.

De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn vraag is ingegeven door een bericht in de pers, dat een studie van Els Schelfout over beeldvorming en de tolerantiegraad bij kinderen aanhaalt. Volgens haar moet in het onderwijs over media-educatie worden nagedacht. De media, de school en de ouders zouden voor de beeldvorming belangrijk zijn.

Dit zijn geen nieuwe elementen. Het verwonderde mij dat in streken waar kinderen veelvuldig met andere culturen in contact komen, de media die rol blijven spelen. Kinderen hanteren blijkbaar erg stereotiepe beelden, ze sprak zelfs over een bepaalde vorm van intolerantie bij kinderen. De houding van de leerkrachten is niet onbelangrijk voor de ontwikkeling van de attitude bij kinderen.

Mevrouw de minister, een aantal organisaties werken rond ontwikkelingseducatie en beeldvorming bij kinderen en jongeren. Ze bieden daar vaak een tegengewicht voor deze stereotiepe houding. Mijn eerste vraag betreft de VLOR-gedetacheerden. Een aantal van deze gedetacheerden werkt precies in organisaties die, nauw verwant met het onderwijs, aan beeldvorming doen. U hebt aangekondigd dat u deze initiatieven zult schrappen. Blijft u bij deze beslissing ? Moeten deze initiatieven niet worden aangemoedigd, veeleer dan dat ze in hun werking worden bemoeilijkt ?

Een andere vraag betreft de 10 procent van het budget die aan ontwikkelingssamenwerking moeten worden besteed. Is het niet denkbaar dat u daarvan een gedeelte voor educatie en sensibilisering reserveert ? De derde vraag betreft het invoeren van het vak media-educatie – zelfs in het lager onderwijs -, zoals mevrouw Schelfout voorstelt. Mevrouw de minister, hoe staat u hier tegenover ? Hoe zou de beeldvorming in het algemeen in het onderwijs meer aan bod kunnen komen ? Zijn er op dit moment nog stimuli naast de bestaande initiatieven die de multi-etnische opvoeding in de kijker zetten ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, bij de beslissing tot het toekennen van

Vanderpoorten

zogenaamde VLOR-gedetacheerden werd afgewogen in welke mate de overheid reeds via andere initiatieven de aangehaalde problematiek ondersteunde. Ik herhaal mijn antwoord op uw parlementaire vraag nummer 12 van 10 november 2000.

Ik citeer : 'De aanvragen moeten in de eerste plaats aansluiten bij de prioriteiten die zijn vastgelegd in het regeerakkoord of de beleidsnota. De voorkeur gaat uit naar school- en netoverschrijdende initiatieven met welomschreven educatieve doelstellingen en resultaten. Aan de hand van de omschreven eindproducten of de te leveren diensten en de mate waarin met scholen en andere organisaties wordt samengewerkt, wordt beoordeeld of het project een multiplicatoreffect heeft in het onderwijs en een voldoende groot publiek bereikt.'

Onderwijs heeft wel degelijk aandacht voor initiatieven die corrigerend kunnen werken ten aanzien van een eventuele negatieve beeldvorming over de allochtonen in de media, én besteedt daar ook reeds heel wat middelen aan. Al deze initiatieven zijn gericht op een realistische beeldvorming over maatschappelijke verschillen, vanuit een attitude van verdraagzaamheid en respect voor anderen.

De volgende initiatieven hebben zo'n effect. Een eerste is de verspreiding in alle basisscholen van de publicaties 'Over Galliërs en managers', 'Bouwstenen voor intercultureel leren' van R. Soenen, Steunpunt ICO, en 'Geweld Genoeg ! Hoe omgaan met geweld in de leefwereld van kinderen en jongeren ?' van G. Deboutte.

Een tweede initiatief is de subsidiëring van het Steunpunt ICO via een besluit van de Vlaamse regering. Dit steunpunt kan dankzij deze subsidiëring niet alleen werken aan verdraagzaamheid, respect en een meer correcte beeldvorming, maar ook aan vaardigheden om met verschillen om te gaan. Het Steunpunt doet dit via drie invalshoeken : onderzoek, materiaalontwikkeling en vorming.

Een ander initiatief is het project 'Vlaggen en Wimpels', waar negatieve beeldvorming tussen school en buurt op een actieve wijze wordt omgevormd tot een positieve interactiespiraal.

Er is ook de overeenkomst met het CGSO Trefpunt van Gent, dat de lerarenopleiding ondersteunt. Deze opleiding bestaat erin toekomstige leerkrachten voor te bereiden in het bevorderen van sociale competenties bij leerlingen, passend in het actieplan 'Antisociaal gedrag op school voorkomen en oplossen'. Hierbij wordt gewerkt rond drie

pijlers : omgaan met intimiteit, omgaan met diversiteit en omgaan met invloed en macht om geweld en agressie te vermijden.

Daarnaast zijn er de overeenkomsten met acht hogescholen die een lerarenopleiding inrichten, waarbij enerzijds aandacht besteed wordt aan een betere instroom en doorstroom van studenten van allochtone afkomst in de lerarenopleiding, en anderzijds aan een betere integratie van het omgaan met verschillen bij leerlingen in de basisopleiding.

Een aantal vormingsinitiatieven van de Werkgroep Immigratie VZW, die zijn ontwikkeld binnen de overeenkomst die de overheid met deze VZW afsloot, zijn zeer duidelijk gericht op het positief beïnvloeden van de beeldvorming van zowel leerkrachten als van leerlingen.

De muzische werkdagen voor leerkrachten van het basisonderwijs – op initiatief van de Canon-cultuurcel – bevatten telkens een aspect media waarin 'leren omgaan met media' centraal staat.

Ook in het kader van de dynamoprojecten zijn er jaarlijks verschillende scholen die met hun project expliciet aandacht besteden aan beeldvorming bij kinderen.

Met 'A shot of art' ondersteunt de Canon-cultuurcel leerlingen in hun samenwerking met organisaties en kunstenaars. Zo krijgen leerlingen een ruimere blik op cultuur in de breedste zin van het woord.

Ook binnen de nascholing op initiatief van de Vlaamse regering zijn thema's en projecten terug te vinden die aandacht besteden aan het professioneel kunnen omgaan met verschillen, zoals bijvoorbeeld 'omgaan met probleemgedrag', 'zich goed voelen op school', 'integratie van de vakoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden'. Hoe vaardiger en professioneler leerkrachten zijn, hoe meer zij uiteraard als positief voorbeeld voor hun leerlingen functioneren. Binnen de voorziene samenwerking van de tijdelijke projecten 'onderwijsvoorrang' en 'zorgverbreding', dient het werken rond de pijler 'interculturele vaardigheden' bewaakt en zelfs gestimuleerd te worden.

Ook bij elk project of initiatief in verband met ICT is het stimuleren van 'verantwoord en kritisch omgaan met dit medium' steeds een belangrijk aandachtspunt.

Het denkkader om via een subsidie van 'Open doek VZW' het initiatief 'Picture this' te onder-

Vanderpoorten

steunen, is in volle ontwikkeling. Dit project is een combinatie van filmontmoetingsdagen, lespakketten en een interactieve website. Tijdens dit initiatief worden films uit niet-westerse culturen in het secundair onderwijs en bij de lerarenopleiding bekendgemaakt. Er wordt niet alleen aandacht besteed aan de artistieke kwaliteiten van de film op zich, maar de kennis en het inzicht in andere culturen wordt verdiept en geconfronteerd aan de eigen referentiekaders.

In opvolging van de beslissing van de Vlaamse regering is het mogelijk initiatieven inzake internationale solidariteit ook te vertalen in educatieve en sensibiliserende initiatieven. Mijn kabinet en de betrokken administratieve diensten zijn nog in bespreking om hier concrete initiatieven rond te nemen. De aangehaalde initiatieven tonen aan dat ik zeker aandacht heb voor de geschetste problematiek. Hierbij kies ik echter voor een ruimere invalshoek dan beeldvorming of multi-etnische opvoeding alleen. Ook in het kader van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen wordt er structureel aandacht besteed aan deze problematiek, zij het dan in termen van het verwerven van vaardigheden en attitudes gericht op het kritisch omgaan met informatie in het algemeen en op het samenleven in een maatschappij die gekenmerkt wordt door verschillen.

Het lijkt me een verkeerd signaal om dergelijke doelstellingen in een apart vak onder te brengen. Elke leerkracht en elke school dient – ongeacht de vakspecifieke invalshoek – de nodige aandacht te besteden aan deze doelstellingen. Ik ben ervan overtuigd dat scholen reeds heel wat werk verzetten om hun leerlingen te leren omgaan met de maatschappij van het derde millennium, de ene school allicht wat meer en beter dan de andere. Dit sluit uiteraard niet uit dat ik in het kader van de besprekingen van het gelijkheidsdecreet eventuele nieuwe pistes zal onderzoeken en desgevallend implementeren.

De heer Frans Ramon : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Gelukkig bestaan er initiatieven zoals die waar u naar verwijst. Er gebeurt reeds veel. Ik blijf uw internationale initiatieven volgen. Daarin kan zeker plaats zijn voor sensibilisering en educatie. We wachten af wat uit deze gesprekken zal voortvloeien.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux aan Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, Marleen Vanderpoorten, over de provisies voor de ontmanteling van de nucleaire onderzoeksreactor aan de Universiteit Gent

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Glorieux aan Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, Vanderpoorten, over de provisies voor de ontmanteling van de nucleaire onderzoeksreactor aan de Universiteit Gent.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, België is een van de eerste niet-kernwapenstaten in Europa die nucleair onderzoek opstartte. Het meest bekende is het SCK, of het Studiecentrum voor Kernenergie in Mol, met een aantal proefreactoren. Er zijn ook aan onze universiteiten een aantal van deze kernreactoren actief.

Sinds april 1964 is aan de universiteit van Gent de Thetisreactor, een nucleaire onderzoeksreactor, in gebruik. Het lot van deze 40-jarige reactor, de oudste van ons land, lijkt intussen bezegeld. Volgens een artikel uit de FET van vorige week zouden eind 2003 de onderzoeksactiviteiten worden stopgezet en begin 2007 met de ontmantelingsactiviteiten van de Thetisreactor worden begonnen zodat, volgens de planning, tegen 2010 de site opnieuw wordt vrijgegeven.

De technologie voor de ontmanteling van kernreactoren verkeert nog in een experimentele fase. Dit is misschien iets minder het geval voor de kleinschalige onderzoeksreactoren, zoals de Thetis. Aan het SCK heeft men reeds ervaring opgebouwd met de ontmanteling van bijvoorbeeld de BR 3. Het blijft een techniek die in volle ontwikkeling is. De kostprijs van de hele operatie zou volgens het persartikel een 90 miljoen frank bedragen.

De dienst Fysische Controle ter Bestrijding van de Gevaren van Ioniserende Straling van de Gentse Universiteit zal voor de ontmanteling logischerwijze samenwerken met het SCK, alsook met de Niras, de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Splijtstoffen.

Eigen aan alle ontmantelingsoperaties wereldwijd is dat de kostprijs ervan, zowel voor de installaties als de besmette gebouwen of het verwijderen van afval, uiteindelijk veel hoger is dan oorspronkelijk geschat. De ontmanteling levert doorgaans veel

Glorieux

meer radioactief afval op dan tijdens de productieve fase van de kernreactor.

Mevrouw de minister, kunt u deze berichten uit de FET, zowel qua tijdschema als qua kostenraming, bevestigen? Welke werkzaamheden worden precies door deze som van 90 miljoen frank gedekt? Zijn de ontmanteling en de afbraak van alle besmette installaties en gebouwen, de verwijdering, de behandeling en het opslaan van het radioactieve afval dat daaruit voortvloeit, en de volledige restauratie van de site in de prijs inbegrepen? Mijn derde vraag is een logisch gevolg van de vorige vragen. Beschikt de Universiteit Gent over voldoende provisies om deze operatie op een verantwoorde wijze, conform de federale wetgeving op het nucleair afvalbeheer, tot een goed einde te brengen?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, voor mijn antwoord heb ik me gebaseerd op de gegevens die de Universiteit Gent me heeft verstrekt. In samenwerking met de Centrale Dienst voor Fysische Controle ter Bestrijding van de Gevaren van Ioniserende Stralingen van de Universiteit Gent heeft de dienst Site Restoration van het SCK in Mol het ontmantelingsplan van de reactor Thetis uitgewerkt.

Het SCK heeft voor deze ontmanteling een scenario opgesteld. Op 31 december 2003 wordt de reactor definitief stopgezet. Op 1 januari 2007 wordt de ontmantelingsoperatie opgestart. Op 1 januari 2010 zal de site worden vrijgegeven.

De periode van drie jaar tussen de stopzetting van de reactor en het starten van de ontmanteling is noodzakelijk om radioactief verval van de brandstofelementen en van ander geactiveerd materiaal toe te laten. Deze periode geeft de universiteit tevens voldoende tijd om van de bevoegde instanties de nodige vergunningen te krijgen. Een langer uitstel zou een nodeloze verlenging betekenen van de jaarlijkse vaste kosten die zijn verbonden aan een klasse-I-instelling. Een voorbeeld van dergelijke kosten is de periodieke controle door een erkend organisme.

Zoals in het ontmantelingsplan staat aangegeven, belooft de kostenraming voor de ontmanteling van Thetis 92.911.000 frank. Men is er bij het opstellen van deze kostenraming van uitgegaan dat de opdrachten die aan de ontmanteling zijn verbonden

volledig worden uitbesteed. De enige uitzondering op deze uitbestedingen is het personeelslid van de dienst Fysische Controle dat tijdens de ontmanteling voor 50 percent als lokale contactpersoon zal functioneren.

De jaarlijkse begroting voor de ontmanteling bedraagt voor 2004 11.120.000 frank, voor 2005 11.128.000 frank, voor 2006 34.483.000 frank, voor 2007 11.282.000 frank, voor 2008 11.282.000 frank en voor 2009 13.608.000 frank. Deze kostprijs omvat de ontmanteling van de besmette installaties, de verwijdering, de behandeling en het opslaan van het radioactief afval en de vrijgave van de site.

Bij het vastleggen van de provisies ten belope van 92 miljoen frank is verder ook rekening gehouden met een eventuele meerkost van 12 miljoen frank. In het investeringsprogramma 2001-2005 is hiervoor voorlopig een bedrag van 150 miljoen frank gereserveerd.

Nu men de kosten en de timing van de ontmanteling op een realistische wijze kan inschatten, zullen de benodigde bedragen bij de opmaak van de begrotingen voor de betrokken jaren worden ingeschreven.

De universiteit onderzoekt momenteel of de federale overheid en de Europese Unie niet tussenbeide kunnen komen in de aanzienlijke kosten die met deze ontmanteling gepaard gaan. Ik zal de vragen van de Universiteit Gent aan de federale overheid persoonlijk ondersteunen.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Ik wil de minister bedanken voor haar antwoord. Ik hoop dat de 92 miljoen frank waarin is voorzien de uiteindelijke kosten zullen dekken. Ik hoop tevens dat men de nu reeds ingeschreven reserve van 12 miljoen frank niet zal nodig hebben. Het is niettemin toch voorzichtig om nu reeds in reserves te voorzien.

Een periode van drie jaar om natuurlijk verval toe te laten lijkt me wel bijzonder kort. In andere landen worden reactoren vóór hun ontmanteling vaak 50 tot 100 jaar in de mottenballen gestoken. Deze periode dient om het natuurlijk verval zijn gang te laten gaan zodat de radioactiviteit daalt. Op die manier dalen zowel de hoeveelheid te behandelen afval als de stralingsdosis voor de werknemers die de ontmanteling moeten uitvoeren. In deze context lijkt drie jaar wel een zeer korte periode. Het is natuurlijk mogelijk dat een kleine onderzoeksreactor met bepaalde radio-isotopen werkt die een kortere

Glorieux

levensduur hebben dan de isotopen die men in grote, commerciële reactoren aantreft.

Aangezien deze ontmanteling op de meest verantwoorde wijze dient te gebeuren, moeten alle mogelijke maatregelen worden getroffen om hiervoor de nodige middelen vrij te maken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.25 uur.*
